

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudců Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobkyň: **a) Vodafone Czech Republic a. s.**, se sídlem Vinohradská 167, Praha 10, zastoupené Mgr. Martinem Dolečkem, advokátem, se sídlem Hvězdova 1716/2b, Praha 4, **b) Telefónica Czech Republic, a. s.**, se sídlem Za Brumlovkou 266/2, Praha 4, proti žalovanému: **Český telekomunikační úřad**, se sídlem Sokolovská 219, Praha 9, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 3. 2010, č. j. 12 903/2010-603, o kasačních stížnostech žalobkyň proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 13. 11. 2013, č. j. 5 A 147/2010 - 115,

t a k t o :

- I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 13. 11. 2013, č. j. 5 A 147/2010 - 115, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.
- II. Kasační stížnost žalobkyně a) **se zamítá**.
- III. Žalobkyně b) **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti žalobkyně a).
- IV. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti žalobkyně a).

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím Rady žalovaného (dále jen „žalovaný“) ze dne 31. 3. 2010, č. j. 12 903/2010-603 (dále jen „napadené rozhodnutí“), bylo částečně vyhověno rozkladu společnosti Vodafone Czech Republic a. s. [dále jen „stěžovatelka a)“] proti rozhodnutí

předsedy Rady žalovaného (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 23. 12. 2009, č. j. 92 152/2008-606/XXVII.vyř., tak, že jí byla potvrzena povinnost zaplatit společnosti Telefónica Czech Republic, a. s. [dále jen „stěžovatelka b)“] za přenesení telefonních čísel v období od 1. 1. 2006 do 31. 7. 2008 částku o stejné výši (tj. 41.895.187,60 Kč včetně DPH), avšak bez příslušenství.

[2] Proti napadenému rozhodnutí podaly stěžovatelky žaloby, které Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) usnesením ze dne 23. 10. 2013, č. j. 5 A 147/2010 – 110, spojil ke společnému projednání a poté je obě zamítl rozsudkem ze dne 13. 11. 2013, č. j. 5 A 147/2010 – 115 (dále jen „napadený rozsudek“). V části odůvodnění napadeného rozsudku týkající se žaloby stěžovatelky a) konstatoval, že napadené rozhodnutí nebylo nepřezkoumatelné, neboť žalovaný vysvětlil, že bude vycházet z cen stanovených jeho rozhodnutím v obdobné věci ze dne 25. 3. 2008, č. j. 875/2006-610/XXI.vyř. (dále jen „rozhodnutí č. j. 875/2006“), které byly zjištěny na základě prověřených kalkulací stěžovatelek upravených dle principů jednotné metodiky. Žalovaný tak dle městského soudu při výpočtu nákladů na zpracování objednávky u opouštěného operátora užil podrobně zdůvodněné výpočty, v nichž uplatnil nejen svůj odborný odhad, ale také konkrétní údaje za rozhodné období. Proti takové metodice výpočtu tak nemohly obstát argumenty stěžovatelky a), která s obecným poukazem na ochranu hospodářské soutěže, dobré mravy a smysl zákona tvrdila, že náklady na službu přenositelnosti telefonních čísel by měly být u všech operátorů stejné. Městský soud uvedl, že otázkou oprávněnosti a efektivnosti nákladů obou stěžovatelek se již zabýval ve svém rozsudku ze dne 29. 6. 2012, č. j. 9 Ca 318/2008 – 88, jehož závěry potvrdil i Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 23. 9. 2013, č. j. 8 As 114/2012 – 57. Dle těchto rozhodnutí musí žalovaný při stanovení výše ceny za přenesení telefonních čísel postupovat podle § 55 odst. 1 a 2 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o elektronických komunikacích“), a do výpočtu zahrnout kromě přiměřeného zisku pouze účelně vynaložené náklady. Oba operátoři mají jinou obchodní strategii, různý počet klientů a přenášených čísel, používají odlišné postupy a technická řešení; v závislosti na těchto rozdílech se pak liší i jednotlivé ekonomicky oprávněné náklady. Stěžovatelka a) navíc nenamítla neefektivitu ani jedné z konkrétních nákladových položek stěžovatelky b). Námitka stěžovatelky a), že napadené rozhodnutí je vůči ní diskriminační [neboť ji nutí platit stěžovatelce b) vyšší cenu za přenesení telefonního čísla než stěžovatelka b) platí jí] a zakládá nerovné podmínky na trhu, byla tak dle městského soudu ničím nepodloženým tvrzením. Stěžovatelce a) městský soud nepřisvědčil ani v tom, že žalovaný měl stanovit cenu za období od 1. 1. 2006 do 31. 7. 2008 samostatně. Konstatoval, že není žádný důvod, aby ceny v uvedeném období byly určovány jiným způsobem než v období následném, neboť cena za přenos telefonních čísel byla stanovena ve vztahu k celému pětiletému období 2006 – 2010 a vytrhávat z tohoto komplexně posuzovaného období jakýkoli dílčí celek by bylo nelogické.

[3] K žalobě stěžovatelky b) městský soud nejprve uvedl, že byl Nejvyšším správním soudem zavázán, aby žalobu stěžovatelky a) projednal ve správním soudnictví a v souladu s rozvrhem práce pak spojil žaloby obou operátorů ke společnému projednání, neboť napadají totožné správní rozhodnutí. Za takové situace je již neúčelné obracet se na zvláštní senát pro rozhodování některých kompetenčních sporů. K námitce nepřiznání úroku z prodlení městský soud shrnul relevantní právní úpravu týkající se prodlení dlužníka a

pokračování

uzavřel, že platební povinnost stěžovatelky a) vůči stěžovateli b) byla konstitutivně stanovena až napadeným rozhodnutím a do okamžiku jeho vykonatelnosti se tak stěžovatelka a) nemohla dostat do prodlení s plněním.

II. Obsah kasačních stížností a vyjádření účastníků řízení

[4] Proti napadenému rozsudku podala stěžovatelka a) kasační stížnost z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). V ní namítla, že v napadeném rozsudku citovaná judikatura byla použita nesprávně, neboť Nejvyšší správní soud citovaný rozsudek městského soudu č. j. 9 Ca 318/2008 - 88 zrušil rozsudkem ze dne 23. 9. 2013, č. j. 8 As 114/2012 - 57, v němž zcela zásadním způsobem zpochybnil způsob výpočtu ceny za přenos telefonních čísel (zejména v rozsahu zahrnutých IT nákladů) a tím i správnost rozhodnutí č. j. 875/2006 jako podkladového rozhodnutí pro určení výše ceny za přenos telefonních čísel. Odkaz městského soudu na citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu, jehož závěry stojí zcela v protikladu se závěry napadeného rozsudku, je tak zcela nepřijatelný. Stěžovatelka a) měla za to, že městský soud bude na základě závazného právního názoru Nejvyššího správního soudu nucen v dalším řízení vedeném pod sp. zn. 9 Ca 318/2008 rozhodnout o zrušení pravomocného rozhodnutí č. j. 875/2006. V takovém případě by došlo ke zrušení rozhodnutí, které sloužilo jako podkladové rozhodnutí o povinnosti stěžovatelky a) zaplatit částku ve výši 41.895.187,60 Kč. Za situace, kdy byla Nejvyšším správním soudem zákonnost podkladového rozhodnutí zcela zpochybněna, nemohl městský soud opřít své právní závěry o správnost aplikace rozhodnutí č. j. 875/2006. Z těchto důvodů byla stěžovatelka a) toho názoru, že samotný odkaz městského soudu na jeho zrušený rozsudek č. j. 9 Ca 318/2008 - 88 je nesprávný a sám o sobě způsobil nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku.

[5] Proti napadenému rozsudku podala kasační stížnost také stěžovatelka b), a to z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a), d) a e) s. ř. s. V ní poukázala na to, že napadený rozsudek jí byl doručen až dne 31. 1. 2014 v návaznosti na její komunikaci s Nejvyšším správním soudem. Téhož dne jí bylo poprvé doručeno i usnesení městského soudu ze dne 23. 10. 2013, č. j. 5 A 147/2010 - 110, kterým byly žaloby stěžovatelek spojeny ke společnému projednání. Toto usnesení však považovala stěžovatelka b) za nesprávné, neboť ač obě žaloby napadaly totožné rozhodnutí, byly podány ze zcela odlišných důvodů [stěžovatelka a) brojila proti napadenému rozhodnutí, neboť v něm nebylo plně vyhověno jejímu rozkladu; naopak stěžovatelka b) byla s rozhodnutím správního orgánu prvního stupně spokojena a proti napadenému rozhodnutí tak brojila pouze v tom rozsahu, v jakém zasáhlo do výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně]. Za této situace mělo být přinejmenším o každé ze značně rozdílných žalob rozhodnuto samostatným výrokem. Stěžovatelka b) setrvala na svém názoru, že rozhodnutí správního orgánu prvního stupně bylo zcela správné a nebyl žádný důvod pro jeho změnu. Podle názoru stěžovatelky b) je služba přenesení čísla mezi operátory na základě § 34 a § 55 zákona o elektronických komunikacích a čl. 13 opatření obecné povahy č. OOP/10/07.2005-3, kterým se stanoví technické a organizační podmínky pro realizaci přenositelnosti telefonních čísel a zásady pro účtování ceny mezi podnikateli v souvislosti s přenositelností čísel (dále jen „OOP“, dostupné na www.ctu.cz) službou placenou; není tak pochyb o tom, že přejímající operátor má povinnost platit za přenesení čísla opouštěnému

operátorovi. V nyní posuzované věci žádný spor o samotném poskytování služby ani rozsahu těchto služeb (počtu přenesených telefonních čísel) nenastal. Rozhodnutí žalovaného o povinnosti zaplatit cenu za přenesená telefonní čísla je rozhodnutí deklaratorní; pokud tedy správní orgán potvrdí existenci soukromoprávního nároku, potvrzuje tím i důvod ze zákona vzniklého úroku z prodlení, a nemůže dle svého uvážení určovat, kolik má činit úrok z prodlení či jiné příslušenství. Stěžovatelka b) posílala stěžovatelce a) za poskytnuté služby faktury, které splňovaly všechny zákonné náležitosti, a stěžovatelce a) tak nic nebránilo zaplatit alespoň část požadované ceny. Zcela jistě pak nelze souhlasit s jejím postojem, který spočíval v tom, že neplatila vůbec. Žalovaný a potažmo městský soud tak rozhodli v rozporu s § 369 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a § 517 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a v rozporu s ustálenou judikaturou k těmto ustanovením, když stěžovatelce a) *de facto* odpustily úroky z prodlení na úkor stěžovatelky b).

[6] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti stěžovatelky a) poukázal na to, že stěžovatelka přesně neuvedla, v čem Nejvyšší správní soud při přezkumu rozsudku městského soudu č. j. 9 Ca 318/2008 – 88 spatřoval důvodnost její námítky. Dle žalovaného bylo citovanému rozsudku vytknuto pouze to, že z něho nebylo patrné, v čem spočívala spojitost IT nákladů s jednotlivými úkony souvisejícími s přenesením čísla. Rozhodnutí žalovaného (žalovaný měl patrně na mysli zejména podkladové rozhodnutí č. j. 875/2006) obsahují detailní, pečlivě a přehledně rozepsaný popis úkonů souvisejících s přenesením čísla. Žalovaný do kalkulace ceny nezahrnul tzv. „společné řešení“ (náklady na referenční databázi přenesených čísel), ale pouze přírůstkové náklady související se zpracováním objednávek, podle procesů při přenášení čísel mezi mobilními operátory uvedených v jednotlivých bodech čl. 11 OOP. Žalovaný dále popsal proces zpracování objednávky opouštěným operátorem, který považoval za složitý a komplexní, a přestože bylo jeho podkladové rozhodnutí mimořádně pečlivě a přehledně rozepsáno, nebylo do něj možné zahrnout naprosto vše, co se složitého procesu kalkulace týkalo. V některých částech tedy žalovaný jen bez dalších podrobností konstatoval, které položky byly do cenové kalkulace zahrnuty a které nikoli. Ačkoli tedy byl citovaný rozsudek městského soudu Nejvyšším správním soudem zrušen, nelze bez dalšího presumovat, že kalkulace cen v rozhodnutí č. j. 875/2006 byla provedena chybně a toto rozhodnutí nebylo možné v nyní posuzované věci aplikovat. Ve vztahu ke kasační stížnosti stěžovatelky b) žalovaný pouze stručně odkázal na napadené rozhodnutí, své vyjádření k žalobě a napadený rozsudek.

[7] Stěžovatelka a) ve svém vyjádření ke kasační stížnosti stěžovatelky b) poukázala na čl. 17 odst. 2 OOP, z něhož vyplývá, že jednou z podmínek zajištění přenositelnosti telefonních čísel je i sjednání odměny mezi operátory. K takové dohodě však mezi stěžovatelkami nedošlo, a proto nemohla nastat ani splatnost této odměny. Dle názoru stěžovatelky a) pomíjí stěžovatelka b) specifickou vzájemného vztahu, v němž službu přenositelnosti telefonních čísel musí operátoři zajistit bez ohledu na to, zda mezi nimi došlo k dohodě o odměně či nikoli. Pro případ, že k takové dohodě nedošlo, určuje výši odměny v souladu se zákonem o elektronických komunikacích žalovaný. Tím pádem nemůže dojít k prodlení s platbou odměny dříve, než je odměna rozhodnutím žalovaného určena.

pokračování

[8] Stěžovatelka b) ve svém vyjádření ke kasační stížnosti stěžovatelky a) setrvala na svých názorech vyjádřených v její kasační stížnosti a dalších podáních v předcházejících řízeních. Svůj náhled na nyní posuzovanou věc shrnula tak, že přejímající operátor má platit za přenesení čísla. Tuto službu stěžovatelka b) stěžovatelce a) poskytovala a sporný nebyl ani počet přenesených čísel. Pokud žalovaný povinnost zaplacení jistiny potvrdil, pak k nepřiznání příslušenství k této pohledávce neexistoval právní důvod. Naopak argumenty městského soudu ve vztahu k žalobě stěžovatelky a) považovala stěžovatelka b) za přesvědčivé a v postupu městského soudu neshledala zásadní pochybení. Dle jejího názoru je nezpochybnitelné, že řádně doložila své vynaložené náklady, jejichž úhradu není možné upřít pouze se subjektivním poukazem na to, že jsou „moc vysoké“. Stejně tak souhlasila s názorem městského soudu, že stěžovatelka a) neoznačila ani jednu konkrétní položku nákladů zahrnutou do cenové kalkulace stěžovatelky b) jako neefektivní, natož aby neefektivitu některé položky prokázala. Tvrzení stěžovatelky a) o údajné protiprávnosti napadeného rozsudku vzhledem k odkazu městského soudu na rozhodnutí č. j. 875/2006 pokládala stěžovatelka b) za naprosto nedostatečné a kasační stížnost stěžovatelky a) za nedůvodnou.

III. Posouzení kasačních stížností Nejvyšším správním soudem

[9] Nejvyšší správní soud se kasačními stížnostmi zabýval nejprve z hlediska splnění jejich formálních náležitostí. Konstatoval, že stěžovatelky jsou osobami oprávněnými k podání kasačních stížností, neboť byly účastníky řízení, z něhož napadený rozsudek městského soudu vzešel (§ 102 s. ř. s.). Kasační stížnosti byly podány včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.). Podmínka povinného zastoupení ve smyslu § 105 odst. 2 s. ř. s. je u obou stěžovatelek také splněna. Kasační stížnosti jsou tedy přípustné.

[10] Nejvyšší správní soud poté posoudil důvodnost kasačních stížností a zkoumal přitom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

III.1 Posouzení kasační stížnosti stěžovatelky a)

[11] Stěžovatelka a) učinila předmětem své jediné kasační námitky tvrzení, že odkaz městského soudu na jeho předchozí rozsudek č. j. 9 Ca 318/2008 – 88 a na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2013, č. j. 8 As 114/2012 – 57, způsobil nepřezkoumatelnost, resp. nezákonnost napadeného rozsudku. K tomu je třeba uvést, že nepřezkoumatelnost je natolik závažnou vadou rozhodnutí krajského soudu, že se jí Nejvyšší správní soud musí zabývat i tehdy, pokud by ji stěžovatel nenamítal, tedy z úřední povinnosti (srov. § 109 odst. 4 s. ř. s.). Má-li rozhodnutí soudu projít testem přezkoumatelnosti, je třeba, aby se ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. jednalo o rozhodnutí srozumitelné, s uvedením dostatku důvodů podporujících výrok rozhodnutí. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je dána především tehdy, opřel-li soud rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 – 75, publ. pod č. 133/2004 Sb. NSS, všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz), nebo pokud zcela opomenul vypořádat některou z námitk uplatněných v žalobě (viz např. rozsudek zdejšího soudu ze dne 27. 6.

2007, č. j. 3 As 4/2007 – 58, rozsudek ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 – 73, publ. pod č. 787/2006 Sb. NSS, či rozsudek ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004 – 74). Za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost lze považovat zejména ta rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti; z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto; která zkoumají správní úkon z jiných než žalobních důvodů (pokud by se nejednalo o případ zákonem předpokládaného přezkumu mimo rámec žalobních námitek); jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním; která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 – 130, publikovaný pod č. 244/2004 Sb. NSS). Výše uvedená pochybení však zdejší soud v napadeném rozsudku neshledal. Z napadeného rozsudku je jednoznačně seznatelné, jakými úvahami se městský soud řídil a k jakým závěrům dospěl. Zcela srozumitelným způsobem se také vypořádal se všemi žalobními námitkami.

[12] Stěžovatelkou a) vytýkaná pasáž napadeného rozsudku, v níž měl městský soud nesprávně citovat relevantní judikaturu, se týkala vypořádání žalobní námitky poukazující na údajně nesprávný postup žalovaného při stanovení ceny za přenesená telefonní čísla. V této žalobní námitce stěžovatelka a) uvedla, že žalovaný měl cenu za přenesení telefonních čísel stanovit s ohledem na dodržení principu symetričnosti cen, tj. za přenos telefonních čísel ze strany stěžovatelky b) měla být účtována cena ve stejné výši jako za přenos telefonních čísel ze sítě stěžovatelky a). Stěžovatelka a) tak vytýkala žalovanému, že pro stanovení výše odměny použil podkladové rozhodnutí č. j. 875/2006, které za přenesení jednoho telefonního čísla stanovilo stěžovatelce b) odměnu 524 Kč, ač mu bylo známo, že na geograficky a věcně stejném strhu je jiný podnikatel [tj. stěžovatelka a)] schopen poskytovat naprosto identickou službu za nižší částku (418 Kč). Z toho stěžovatelka a) dovozovala, že stěžovatelka b) buď nevykládá náklady účelně a efektivně, nebo má vyšší průměrný zisk, a shrnula, že vyšší odměna stěžovatelce b) sama o sobě zakládá diskriminaci stěžovatelky a), je v rozporu se zákonem o elektronických komunikacích a základními principy hospodářské soutěže. Pokud městský soud při vypořádání této námitky odkázal na svůj předchozí rozsudek v obdobné věci, přehledně shrnul jeho závěry a konstatoval, že náklady jednotlivých operátorů na přenesení telefonního čísla se mohou lišit např. v závislosti na odlišné obchodní strategii, počtu klientů a telefonních čísel, a proto není napadené rozhodnutí diskriminační a nezakládá nerovné podmínky na trhu, není na takové úvaze nic nepřezkoumatelného ani nesrozumitelného a nemohl tak být naplněn kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

[13] V nyní posuzované věci byla navíc městským soudem citovaná judikatura použita zcela správně, což je jednoznačně patrné ze stěžovatelkou a) citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2013, č. j. 8 As 114/2012 – 57, jehož předmětem byl přezkum rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 6. 2012, č. j. 9 Ca 318/2008 – 88. Nejvyšší správní soud zrušil citovaný rozsudek městského soudu, neboť z něj (a potažmo i z podkladového rozhodnutí č. j. 875/2006) nebylo zřejmé, proč byly některé IT náklady zahrnuty do kalkulace cen za přenos telefonního čísla. V nyní posuzované věci však problematika oprávněnosti zahrnutí jednotlivých nákladových položek do cenové kalkulace (a tedy i správnost podkladového rozhodnutí č. j. 875/2006 v tomto směru) řešena nebyla, neboť stěžovatelka a) v žalobě namítla pouze to, že žalovaný měl stanovit cenu za jedno přenesené telefonní číslo ve stejné výši jak pro ni, tak stěžovatelku b). K této

pokračování

otázce Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku uvedl: „[S]těžovatel polemizoval se závěrem městského soudu, podle kterého nebylo rozdílné stanovení cen diskriminační. Stěžovatel tvrdil, že jakékoliv vícenáklady ve vztahu k nákladům stěžovatele nelze považovat za efektivní a že diskriminace je zjevná již jen z rozdílu cen za přenos telefonních čísel. Námitka nebyla důvodná. Stěžovatel diskriminaci, zjednodušeně řečeno, dovodil z nerovnosti ve výsledku. Tento názor však nebyl správný.“ Zahrnutí některých nákladových položek do ceny za přenesení telefonních čísel se námitky poukazující na základní principy hospodářské soutěže přímo netýká, a proto není ani možné ze zrušení citovaného rozsudku vyvozovat paušální nepoužitelnost všech v něm předestřených úvah, tedy i těch, jejichž správnost byla explicitně potvrzena Nejvyšším správním soudem. Lze tedy shrnout, že i když byla v části týkající se zahrnutí IT nákladů do cenové kalkulace zpochybněna správnost podkladového rozhodnutí č. j. 875/2006, Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 23. 9. 2013, č. j. 8 As 114/2012 – 57, potvrdil základní princip výpočtu cen za přenesení telefonních čísel, který vychází z efektivity nákladů jednotlivých operátorů, nikoli z modelu „jediného efektivního“ operátora a s tím související symetričnosti cen. Od tohoto závěru nemá Nejvyšší správní soud důvod odchytil se ani v nyní posuzované věci a kasační stížnost stěžovatelky a) tak zamítl jako nedůvodnou výrokem II. tohoto rozsudku.

III.2 Posouzení kasační stížnosti stěžovatelky b)

[14] Stěžovatelka b) ve své kasační stížnosti uvedla, že ji podává z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a), d) a e) s. ř. s. Z obsahu kasační stížnosti je nicméně zřejmé, že stěžovatelkou b) jsou tvrzeny pouze kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.; kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. v této věci ostatně nepřichází v úvahu, neboť kasační stížností napadeným rozhodnutím není rozhodnutí o odmítnutí návrhu ani o zastavení řízení. Právní subsumpce kasačních důvodů pod konkrétní písmena ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. je však záležitostí právního hodnocení věci Nejvyšším správním soudem a nejde o nedostatek návrhu, který by bránil jeho věcnému projednání (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 1. 2004, č. j. 2 Afs 7/2003 – 50, publikovaný pod č. 161/2004 Sb. NSS).

[15] Stěžovatelka b) ve své kasační stížnosti nejprve napadla procesní postup městského soudu. Tvrdila, že napadený rozsudek i usnesení o spojení věcí jí byly poprvé doručeny až dne 31. 1. 2014. K tomu Nejvyšší správní soud konstatuje, že městský soud v řízení skutečně pochybil, neboť tato rozhodnutí nejprve nedoručoval stěžovatelce b), ale jinému telefonnímu operátorovi (T - Mobile Czech Republic a. s.), který účastníkem řízení nebyl. Zároveň je třeba dodat, že tato vada byla zhojena postupem Nejvyššího správního soudu, který přípisem ze dne 17. 1. 2014, č. j. 6 As 152/2013 – 56, vrátil městskému soudu spis s pokynem, aby městský soud vady doručení odstranil. Městský soud poté zmiňovaná rozhodnutí stěžovatelce b) řádně doručil. Nejvyšší správní soud tedy v tomto postupu nespatřuje vadu, která by mohla mít za následek nezákonnost napadeného rozsudku, neboť stěžovatelka b) tímto postupem nebyla zkrácena na svých procesních právech a měla ničím neomezenou možnost podat proti napadenému rozsudku kasační stížnost (čehož využila). Usnesení o spojení věcí ke společnému projednání podle § 39 odst. 1 s. ř. s. pak představuje rozhodnutí, jímž se pouze upravuje vedení řízení a není tak proti němu kasační stížnost přípustná (§ 104 odst. 3 písm. b) s. ř. s.; dále viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2004, č. j. 2 Afs 3/2003 – 46]. Stěžovatelka b) ostatně ani nijak blíže nespecifikuje,

jakým způsobem mohl vytykány postup městského soudu zasáhnout do jejích práv či ovlivnit hmotněprávní posouzení věci samé. K zásahu do práv stěžovatelky b) nemohlo dojít ani tím, že městský soud o žalobách obou stěžovatelek rozhodl jediným výrokem, neboť v případném dalším řízení, které by mohlo následovat po zrušujícím rozhodnutí zdejšího soudu, bude městský soud vázán právním názorem vysloveným ve zrušovacím rozhodnutí (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). Zrušení jediného výroku o zamítnutí obou žalob tedy nebude bez dalšího znamenat opětovný přezkum napadeného rozhodnutí v intencích žalobních námitek vznesených stěžovatelkou a).

[16] K námitce nepřiznání úroků z prodlení Nejvyšší správní soud nejprve považuje za vhodné stručně shrnout relevantní skutečnosti a argumentaci správních orgánů a městského soudu. Jádrem nyní posuzovaného sporu spočívalo v tom, že stěžovatelka b) poskytovala stěžovateli a) podle § 34 zákona o elektronických komunikacích službu přenositelnosti telefonních čísel. O ceně za tuto službu se však stěžovatelky nedohodly, stěžovatelka b) tedy účtovala stěžovateli a) částku 2.085 Kč za přenesené číslo (resp. 2.595 Kč v případě postpaid služeb). Stěžovatelka a) s touto částkou nesouhlasila a faktury za poskytnutou službu neplatila. Správní orgán prvního stupně na návrh stěžovatelky b) rozhodl, že stěžovatelka a) je povinna uhradit jako kompenzaci nákladů za přenesená telefonní čísla v období od 1. 1. 2006 do 31. 7. 2008 částku 41.895.187,60 Kč. K otázce úroků z prodlení konstatoval, že stěžovatelka b) plnila zákonnou povinnost, zároveň však neprokázala, kdy stěžovatelka a) obdržela jednotlivé faktury, a proto je nutno právo na úhradu úroků z prodlení posuzovat podle § 369a odst. 2 písm. b) obchodního zákoníku, podle něhož toto právo vznikne uplynutím 30 dnů od obdržení zboží nebo služby. Stěžovatelka b) zároveň nepožadovala splatnost faktur dříve než 30 dnů od ukončení jednotlivého měsíce, ve kterém byla služba přenesení čísel poskytována, což dle názoru správního orgánu prvního stupně nebylo v rozporu s citovaným ustanovením, a proto správní orgán prvního stupně určil jako okamžik prodlení den následující po splatnosti faktur.

[17] S tím však žalovaný nesouhlasil a příslušenství stěžovatelce b) nepřiznal s odůvodněním, že až do okamžiku rozhodnutí sporu nebyla známa výše závazku stěžovatelky a) vůči stěžovateli b). Stěžovatelka a) pak nemohla plnit z důvodu neznalosti ceny a nemohl tedy ani nastat důsledek prodlení s plněním. Správním orgánem prvního stupně použitá aplikace § 369a obchodního zákoníku nebyla dle názoru žalovaného namístě, neboť prodlení ve splnění závazku nejprve předpokládá vznik tohoto závazku. Citované ustanovení tak může dopadat na vztahy, v nichž je v okamžiku splatnosti závazku zřejmá cena plnění, ale není zřejmá lhůta k plnění či nebyla provedena výzva k plnění. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí ztotožnil s názorem stěžovatelky a), že po ní nebylo možné spravedlivě žádat zaplacení ceny, kterou si stěžovatelka b) jednostranně určila v rozporu se zákonem o elektronických komunikacích v téměř pětinasobné výši, než v jaké byla cena následně stanovena žalovaným. Neuhrazení ceny ze strany stěžovatelky a) z důvodu neznalosti její oprávněné výše tedy nemůže jít k její tíži v tom, že by byla povinna hradit úroky z prodlení od okamžiku určeného dodáním služby a nikoli od okamžiku určení výše tohoto závazku. Prodlení tak dle žalovaného stěžovatelce b) vznikne až v případě nesplnění povinnosti ve lhůtě určené napadeným rozhodnutím, tedy do tří dnů ode dne nabytí právní moci napadeného rozhodnutí.

pokračování

[18] Městský soud k otázce prodlení stěžovatelky a) konstatoval, že samotný zákon o elektronických komunikacích vyjadřuje především povinnost operátora poskytovat určitou službu účastníkům mobilních telefonních služeb a o vztahy mezi operátory navzájem nehovoří. Podle OOP si operátoři mají hradit cenu za přenesení čísla mezi sebou navzájem; předpokládá se však, že nejprve si musí konkrétní cenu mezi sebou sjednat. Zákon ani OOP tedy nedávají vzniknout závazkovému vztahu mezi operátory, pouze jim ukládají povinnost poskytovat službu a výši ceny ponechávají na jejich dohodě. Závazkový vztah tedy vznikne až tehdy, když se operátoři dohodnou na obsahu závazku, tj. na výši částky, kterou si mají navzájem platit. Do té doby tu není dána povinnost platit určitou částku, a nelze tak ani přijmout závěr, že neplaticí strana se dostává do prodlení. V tom městský soud spatřoval rozdíl oproti závazkům vznikajícím například ze způsobené škody nebo bezdůvodného obohacení, které vznikají již v důsledku právní skutečnosti. V nyní posuzované věci tak závazkový vztah nevznikl ani tím, že stěžovatelka b) začala poskytovat službu přenositelnosti telefonních čísel [tuto službu neposkytuje stěžovatelce b), ale účastníkům], ani tím, že si pravidelně účtovala částku, na jakou si sama ohodnotila svou službu. Dle městského soudu neobstojí ani srovnání s příkladem, v němž věřitel „jednostranně“ vyúčtuje určitou částku za dodané služby a následně je rozsah této pohledávky předmětem sporu. Takové vyúčtování se totiž děje již v existujícím závazkovém vztahu, v němž se obě strany dohodly minimálně na tom, že jedna druhé dodá služby a bude za to očekávat peněžní protiplnění. V této věci však žádná taková dohoda nebyla, platební povinnost stěžovatelky a) vůči stěžovatelce b) byla konstitutivně stanovena právě až napadeným rozhodnutím a do okamžiku jeho vykonatelnosti se tak nemohla stěžovatelka a) dostat do prodlení. Relevantní argumentace stěžovatelky b) již byla shrnuta v odst. [5] tohoto rozsudku, argumentace stěžovatelky a) pak v [7] tohoto rozsudku.

[19] K tomu, aby nastal určitý právní následek, je zapotřebí jednak určité skutečnosti, a jednak právní normy, která takový právní následek s právní normou spojuje. Z § 34 zákona o elektronických komunikacích plyne, že „[p]odnikatel zajišťující veřejnou komunikační síť nebo poskytující veřejně dostupnou službu elektronických komunikací je povinen zajistit, aby každý účastník, který o to požádá, si mohl ponechat své telefonní číslo, popřípadě čísla, z rozsahu číslovacího plánu, nezávisle na podnikateli, který službu poskytuje (...)“. Ze znění citovaného ustanovení je tak zřejmé, že povinnost zajistit službu přenositelnosti telefonních čísel vzniká na základě zákona o elektronických komunikacích a právní skutečnosti, kterou je v tomto případě kvalifikovaná žádost zákazníka o přenos telefonního čísla. Ke stejnému závěru dospěl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 22. 9. 2011, č. j. 6 As 26/2011 – 94 (v němž deklaroval věcnou příslušnost správních soudů k projednání a rozhodnutí nyní posuzované věci), když s poukazem na § 34, § 80 a § 108 odst. 1 písm. f) zákona o elektronických komunikacích a čl. 17 odst. 2 OOP uvedl: „v posuzovaném případě mezi stěžovatelem a osobou zúčastněnou na řízení nebyla v době od 1. 1. 2006 do 31. 7. 2008 uzavřena dohoda o ceně za přenesení telefonních čísel a titulem pro poskytování účtované služby byl tedy zákon o elektronických komunikacích, nikoli dohoda mezi stěžovatelem a osobou zúčastněnou na řízení“ [pozn. soudu: v tomto řízení měla postavení stěžovatele pouze stěžovatelka a) a stěžovatelka b) vystupovala jako osoba zúčastněná na řízení]. Zároveň není sporu o tom, že tento právní (závazkový) vztah vznikající v souvislosti se službou přenositelnosti čísel je vztahem úplatným (srov. čl. 12 a 13 OOP). Nelze tedy souhlasit s městským soudem v tom, že závazkový vztah do nabytí právní moci

napadeného rozhodnutí kvůli absenci dohody stran o ceně služby vůbec neexistoval a platební povinnost stěžovatelky a) tak byla konstitutivně stanovena až napadeným rozhodnutím. Takové úvahy by byly přiléhavé v případě ryze soukromoprávního vztahu, kdy podmínkou vzniku závazku je shodný projev vůle stran ohledně podstatných náležitostí závazkového vztahu, tedy podle typu závazku zpravidla i ohledně výše úplaty. V nyní posuzovaném případě se však vzhledem k výše uvedenému o takový případ nejedná a soukromoprávní principy tak beze zbytku aplikovat nelze. Ostatně samotným důvodem pro projednání této věci ve správním soudnictví bylo právě to, že napadené rozhodnutí vykazuje převahu aspektů veřejnoprávních nad soukromoprávními (viz již citovaný rozsudek zdejšího soudu ze dne 22. 9. 2011, č. j. 6 As 26/2011 – 94).

[20] Závazkový vztah mezi stěžovatelkami související se službou přenositelnosti čísel tedy vznikl nikoli jejich dohodou, ale již kvalifikovanou žádostí zákazníka o přenos telefonního čísla, resp. zpracováním objednávky na přenesení tohoto čísla. Dohoda obou operátorů (potažmo vydání napadeného rozhodnutí) mohla hypoteticky změnit pouze část obsahu (např. výši ceny) tohoto závazkového vztahu, avšak na samotný vznik (či zánik) tohoto vztahu neměla a nemohla mít vliv, neboť ani vzájemnou dohodou stran se operátoři nemohli povinnosti zajistit službu přenositelnosti čísel zprostit. Napadený rozsudek i napadené rozhodnutí tak trpí ve vztahu k určení okamžiku vzniku závazku mezi stěžovatelkami jistou mírou nekonzistentnosti. Žalovaný v napadeném rozhodnutí nejprve hovoří o tom, že až do okamžiku rozhodnutí sporu nebyla známa výše závazku (tedy předpokládá jeho existenci), v navazující pasáži pak tvrdí, že použití § 369a obchodního zákoníku není namístě, neboť prodlení se splněním závazku předpokládá jeho vznik. Pokud mezi městským soudem ani účastníky nebylo sporu o tom, zda stěžovatelka b) měla povinnost zajistit službu přenositelnosti telefonních čísel, pak není zřejmé, z jakého důvodu do doby právní moci napadeného rozhodnutí neexistovala odpovídající povinnost stěžovatelky a) za tuto službu poskytnout peněžité protiplnění. Úvahu o absenci této povinnosti nelze odůvodnit ani tím, že službu přenesení telefonních čísel poskytovala stěžovatelka b) zákazníkům, nikoli stěžovatelce a), neboť tuto službu nešlo zajistit bez vzájemné spolupráce obou operátorů (viz čl. 1 odst. 2 OOP), kteří také nesou náklady na zajištění této služby a hradí si na základě těchto nákladů vypočítanou cenu (čl. 13 odst. 1 OOP). Městský soud tedy pochybil, když určil vznik platební povinnosti stěžovatelky a) až k okamžiku nabytí právní moci napadeného rozhodnutí, čímž také nesprávně posoudil související otázku nároku stěžovatelky b) na úroky z prodlení z odměny za přenesená čísla a napadený rozsudek tak zatížil vadou podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[21] Nejvyšší správní soud závěrem dodává, že v nyní posuzované věci je třeba akcentovat kompenzační funkci úroku z prodlení: bylo-li zřejmé, že v souvislosti s poskytováním služby přenosu telefonních čísel rovněž existovala platební povinnost, není možné akceptovat, aby vědomá rezignace na tuto povinnost byla bez jakéhokoli ekonomického důsledku pro strany závazku. Jistě nebylo úmyslem racionálního zákonodárce zajistit podmínky pro to, aby subjekty povinné poskytovat peněžité plnění za již poskytnuté služby byly ekonomicky motivovány dohodou o ceně za tuto službu, resp. vydání cenového rozhodnutí žalovaným, co nejvíce oddalovat (a zatěžovat tak ostatní subjekty neodůvodnitelnými náklady), čímž by se v důsledku inflace mohla snižovat reálná hodnota jejich peněžitého plnění. Takový postup také lze považovat v podstatě za vynucené úvěrování. Samotná existence platební povinnosti předmětem sporu mezi

pokračování

stěžovatelkami nebyla; sankčním důsledkům úroků z prodlení se tedy mohla stěžovatelka a) vyhnout tím, že by zaplatila alespoň část stěžovatelkou b) požadované peněžité částky, která by dle jejího mínění odrážela zákonná pravidla pro určení ceny za službu přenositelnosti čísel (§ 55 odst. 2 zákona o elektronických komunikacích).

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[22] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil dle § 110 odst. 1 s. ř. s. a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení. Městský soud, vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v odůvodnění tohoto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.), se v novém řízení zaměří na určení okamžiku vzniku závazku mezi stěžovatelkami a doby prodlení stěžovatelky a) s peněžitým plněním a v těchto intencích znovu posoudí zákonnost napadeného rozhodnutí.

[23] O nákladech řízení o kasační stížnosti stěžovatelky a) rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. tak, že vzhledem k tomu, že stěžovatelka a) neměla ve věci úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení o této kasační stížnosti. Stěžovatelka b) náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti stěžovatelky a) nežádala a případné jí vzniklé náklady ani jinak ze spisu nevyplývají, nemá tedy rovněž právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti stěžovatelky a). Toto právo nepřiznal Nejvyšší správní soud ani žalovanému, neboť mu žádné důvodně vynaložené náklady řízení nad rámec jeho běžné činnosti nevznikly. O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti stěžovatelky b) rozhodne městský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. září 2014

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu